

РЕЗИЮМЕ

на научна продукция на гл. ас. д-р Дечко Игнатов
представена за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”
в област на висшето образование „Педагогически науки”, професионално
направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по физическо възпитание и
спорт в началното училище), обявен от Университет „Проф. д-р Асен Златаров” –
Бургас (ДВ, бр. 25 от 26 март 2019 г.)

Гл. ас. д-р Дечко Митев Игнатов кандидатства в конкурс за „доцент” в професионално направление 1.2. Педагогика за нуждите на катедра „Педагогика и методика на обучението” на Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров” със следната научна продукция:

- Монография – 1 (авторска)
- Книга на базата на „Докторат” – 1(авторска)
- Учебни помагала – 2 (авторски)
- Научни публикации – 53
- Статии с импакт-фактор - 11(авторски – 7, съавторство – 4, от които с импакт-фактор **Scopus** – 5, съавторство - 2, авторски – 3, с предстояща индексация);
- Научни статии – 41 (авторски – 26, съавторство – 15)

1. Книга на базата на „докторат”.

Игнатов, Д.(2017) Сензитивност на физическото развитие, физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст. ISBN 978-619-7123-70-8. Изд: Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2017

Монографичното изследване се фокусира върху проблемите свързани с развитието и усъвършенстването на физическата дееспособност и двигателно-координационните способности (моторика) на децата от начална училищна възраст. В съвременните социално-икономически условия, проблемът придоби особена актуалност поради осезателно усилващата се напоследък тенденция към хиподинамия и хипокинезия при децата от ранна училищна възраст.

Предлагат се апробирани модели за развиване и усъвършенстване на физическата дееспособност и моториката на учениците от начална училищна възраст, базиращи се на актуални изследвания, на голям брой деца и отчитащи реалното и съвременно състояние в съответствие със сензитивните периоди предопределящи тяхното развитие.

В разработката е представена цялостна изследователска концепция ситуирана в две основни части: теоретична и методико-експериментална.

В теоретичната част на разработката се прави подробен обзор на достиженията в изследванията на физическата дееспособност и моториката, още от най-ранните трактовки на този проблем, до нашето съвремие. Много автори разглеждат двата процеса поотделно, а други ги противопоставят един на друг. Изложено е и авторското мнение по въпроса, като най-важната му част е схващането за паралелното развитие на двата процеса и тяхната взаимна обособеност.

На фона на развитието на двата процеса е разгледана подробно същността и характеристиката на физическото развитие във всичките му форми.

Усъвършенстването на детския организъм е актуален въпрос, чието решаване е свързано с най-добрия подбор на съвременни средства и методи за обучение и възпитание. Отчетливо са подчертани етапите през които минава физическото развитие на човека и особената важност на етап ранна училищна възраст.

В съответствие с горе посоченото е разгледана същността и характеристиката на функционалното развитие. Представени са характерните особености в функционалното развитие на децата от 7-10 годишна възраст, характеризиращи го като деликатен процес. От направения анализ става ясна, че възрастовия период на начална училищна възраст има свои специфични особености. Предимно те се отнасят до определени органи и системи, чието развитие се подчинява на акселерационните процеси.

Разкрива се и огромното значение от познаването на двигателната сензитивност и нейното съществено влияние върху развитието на физическите качества. Физическите качества имат конкретна форма на проявление и специфичен физиологичен механизъм. Независимо от това съществуват общи закономерности между възрастовата динамика и развиване на качества, тъй като всички те са функции на нервно-мускулния апарат на човека. Познаването на морфо-функционалните и координационно двигателни характеристики на децата, определящи възрастовата динамика на физическите качества дава възможност за ефективно педагогическо взаимодействие чрез организиране на научно обоснована методическа работа.

Във втората част на монографията са представени методическите аспекти свързани с подробния анализ от изследванията на физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст. Анализът се базира на изследвания по общо 10 теста, отговарящи на изискванията за надеждност и достоверност. Освен това е представен и анализ на качествената характеристика на извършваните движения по пет специфични теста. В съответствие с направените анализи е изведен и коефициента на контингенция (С).

Въз основа на проведените констатиращи изследвания на количествените и качествени показатели, характеризиращи развитието на физическата дееспособност и моториката, е изградено проучването на възрастовата динамика в развитието на физическите качества на децата от начална училищна възраст. Открити са точно сензитивните периоди в развитието на всяко физическо качество, диференцирани по пол и възраст.

Разкритата пряка морфо-функционална зависимост между двигателната сензитивност и развитието на физическата дееспособност и моториката на учениците от начална училищна възраст има голямо значение за възрастовата теория и методика на обучението по физическо възпитание. Категорична е констатацията, че педагогическото въздействие през сензитивните възрастови периоди върху отделните компоненти от структурата на двигателните способности се оказват много по-резултатни в сравнение с въздействието през периодите на понижена двигателна сензитивност.

Познаването на сензитивните възрастови особености на подрастващите дава възможност на учителя да оказва въздействие върху физическите качества в най-благоприятния за тях възрастов период; да приложи подходяща методика за развитието

на двигателните качества; правилно да определя дозировката и обема на натоварване; да разработи научно обоснована програма за обучение по физическо възпитание.

На базата на описаното по-горе са изградени и представени методически модели за физическа подготовка на учениците от начална училищна възраст. В разработените модели за физическа подготовка в синтезиран вид са включени рационални средства и методи за развиване на физическите способности на децата от начална училищна възраст. Те представляват нормативна основа за контрол и оценка на степента на развитие на физическата дееспособност на учениците през периода 7-10 годишна възраст. Ефективността на представените модели се оценява с метода на експертната оценка и метода SWOT-анализа.

Въз основа на представените модели изградихме нормативите за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст оценявани по пет степенната скала предложена от нас. Нормативите са апробирани в практиката и притежават висока степен на надеждност и достоверност.

В съответствие с предложената от нас нормативна база разработихме документация за отчитане динамиката в развитието на физическите качества на децата от начална училищна възраст, която трябва да съпровожда децата във всички етапи на училищното образование в Република България.

2. Монография

Игнатов, Д.,(2019) Превенция на наднорменото тегло и затлъстяване чрез интерактивни методи на обучение в учебния процес по физическо възпитание в началното училище. ISBN 978-619-7123-90-6, Изд: Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, 2019

Монографичното изследване е насочено към разкриване на възможностите за прилагането на интерактивните методи на обучение в учебния процес по физическо възпитание, като превенция срещу наднорменото тегло и затлъстяването при децата от ранна училищна възраст.

В разработката е представена цялостна изследователска концепция с три основни части: теоретична, методическа и експериментална.

В теоретичната част на монографията се прави обзор на проблема наднормено тегло и затлъстяване в световен, европейски и национален мащаб. Изясняват се термини свързани с характеристиката на наднорменото тегло и затлъстяването, изяснява се етимологията на това заболяване.

Изтъква се обоснованото твърдение, че детското наднормено тегло и затлъстяване е сериозен здравен и социален проблем, който през последните години придобива мащабни размери. Все по-често в детска възраст се диагностицират заболявания, при които затлъстяването се оказва решаващ фактор. Наднорменото тегло при децата води в по-късна възраст до развитие на поредица хронични социално - значими заболявания като диабет, атеросклероза, чернодробна стеатоза и др. Съвременни проучвания показват, че в сравнение с децата с нормално тегло, затлъстелите им връстници са подложени на 3 пъти по-висок риск от развитие на артериална хипертония и сърдечно-съдови заболявания. Затлъстяването при децата трябва да се разглежда не само като рисков фактор за възникване на други заболявания,

но и като самостоятелен проблем от медицински характер. Именно поради тази причина, опитите за мониторинг и подбор на успешни превантивни и лечебни мерки стават все по-мощни. През 2018 г. по данни на Международната работна група по затлъстяване (IOTF), 155 милиона деца по света са с наднормено тегло, а около 45 милиона страдат от затлъстяване. Анализите показват общата световна тенденция на повишаване честотата на наднормено тегло при децата. Макар че този проблем съществува навсякъде по света, той е подчертано изразен в Северна Америка, Великобритания, Централна и Източна Европа, т. е. в райони с по-висок жизнен статус в сравнение с останалия свят. България също попада в групата на страните с висока честота на затлъстяване. Широкото разпространение на детското затлъстяване по света и у нас, поставя въпроса за контрола и управлението му като глобален приоритет на цялото общество, а не само и единствено като задължение на общопрактикуващите лекари и педиатри в дадена страна.

В следствие е изложен и основния елемент на тезата свързана с приложението на интерактивните методи на обучение и в частност на екипно-съревнователната организация на учебния процес по физическо възпитание в началното училище. Изложено е авторското предположение, че приложението на интерактивните методи на обучение неминуемо ще помогнат на децата да осмислят и осъзнаят опасностите които крие наднорменото тегло и затлъстяването за детското здраве и ще превърнат природо-съобразния начин на живот в тяхна осъзната потребност.

Разгледана е същността и характеристиката на интерактивните методи и на екипно-съревнователната организация на обучение като интерактивен метод в условията на съвременното обучение. Диференцирана е същността на екипната работа съпоставена с традиционните форми на обучение, предложена е нейната дидактическа характеристика и възможностите за кардинална промяна в системата на традиционното обучение.

Във втора част на монографията е представен авторски, апробиран, методически, интегративен, интерактивен двигателен модел за психическо - интелектуално развитие на учениците от начална училищна възраст, като ефективно средство срещу детското наднормено тегло и затлъстяване, който акцентира върху развитието на мисленето, двигателното мислене, а не на паметта при децата от начална училищна възраст, съчетаващ поэтапното формиране на детския интелект в трите му основни стадия: нагледно - действен; нагледно - образен; словесно - логически.

Като логично следствие от представения модел е изграден нов интерактивен, двигателно - игрови модел и представен като нестандартно средство срещу детското затлъстяване. Модела е апробиран в две направления: формулиране на двигателно-съревнователните задачи от учителя; самостоятелна формулировка на двигателно-съревнователните задачи от самите деца, по елементи зададени от учителя.

На базата на двата модела е представено изследване на морфо - функционалната зависимост между двигателната активност и двигателната сензитивност при децата от ранна училищна възраст, като фактор за борбата с детското затлъстяване.

Във връзка с посоченото изследване са разработени и представени двигателно-игрови модели за физическа подготовка, съобразени с етапността и сензитивните

периоди в онтогенезиса на двигателните способности при децата от ранна училищна възраст, изградени от специфични средства и интерактивни методи на обучение.

В третата част е разработена и представена апробирана ефективна методика за приложението на екипно-съревнователната организация на обучение в учебния процес по физическо възпитание в началното училище. Изведени са изискванията към провеждането на екипно-съревнователната организация на обучението по физическо възпитание, както и методиката за оформяне на двигателно-съревнователните задачи. Посочени са множество примерни двигателно съревнователни задачи.

3. Игнатов, Д. (2019). Превенция на спортния травматизъм в началното училище. Методическо помагало, ISBN: ISBN 978-619-7123-87-6, Изд. Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас

Методическото ръководство е разработено въз основа на задължителните изисквания за безопасност при обучението по физическо възпитание в началното училище. Разглеждат се въпроси свързани с травматологията от медицинска гледна точка, изяснява се понятието спортен травматизъм.

Представена е класификация на уврежданията при спортни занимания в началното училище, както и видовете спортни травми в училищната практика и даване на първа помощ. Разгледано е и поведението на учителя при възникване на травматично увреждане. Изяснено е какво трябва и какво не трябва да прави учителя в тази ситуация.

Представени и анализирани са причините за възникване на травматични увреждания, които са диференцирани на:

- Причини от субективен характер;
- Причини от обективен характер;
- Причини свързани с организацията и методиката на обучение;
- Причини свързани с недостатъчно познаване особеностите на здравното и психическо развитие характеризиращи двигателната активност и социална адаптация на децата със специални образователни потребности/СОП/

Описани са всички видове травми, които могат да се получат при обучението по физическо възпитание в основните и допълнителни ядра. Посочени са и конкретните причини за възникване на травматични увреждания, в конкретни ситуации и свързаните с тях двигателни дейности.

Представена е профилактика на спортните травми която включва:

- Методика на учебно-възпитателната работа;
- Организация на учебните занятия;
- Осигуряване на материална база отговаряща на хигиенните изисквания;
- Профилактика против неблагоприятните метеорологични условия;
- Мотивацията за съхраняване на организма от евентуални травми-предпоставка за предпазване от травми, включена в комплексен подход за здравословен начин на живот;
- Лична отговорност за здравето;
- Формиране на навик за помощ и пазене;

Изяснени са същността и етиологията на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания. Подробно са описани видовете гръбначни изкривявания, както и профилактиката на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания.

Представена е ефективна методика за лечение на неправилното телодържане и гръбначните изкривявания чрез изправителна гимнастика.

4. Игнатов, Д. (2019). Нормативи за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на децата от начална училищна възраст. Методическо помагало, ISBN: ISBN 978-619-7123-86-9, Изд. Университет „Проф. д-р Асен Златаров”, Бургас.

В методическото помагало се представят авторски модели за оценка и контрол на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст, съобразени с индивидуалните двигателни способности на децата, както и диференцирани по пол и възраст. Разгледани са същността и характеристиката на физическото и функционално развитие на децата от начална училищна възраст.

Представени са характерните особености и динамиката в развитието на физическите качества на децата от тази възраст, като точно са определени сензитивните периоди от тяхното развитие. Представени са конкретни модели с подходящи средства и методи за развитието на физическите качества на децата от 7-10 годишна възраст.

На тази база са разработени нормативните изисквания за индивидуална и комплексна оценка на физическата дееспособност на децата от начална училищна възраст, както и подходяща документация за нейния контрол от медицинските лица, учителите и родителите.

Научни публикации:

Публикациите ще бъдат представени по групи – според областта на педагогическо познание, до която се отнася изследваната тематика. Някои статии се отнасят до повече от една област на педагогическото познание. Те ще бъдат групирани съобразно водещите изследователски акценти, а в резюме ще се представи цялостното съдържание.

I. Публикации по проблемите на методиката на обучение по физическо възпитание и спорт в началното училище.

В тази група статии се обособяват в три основни тематични направления в контекста на обучението по физическо възпитание в началното училище.

Първото направление е свързано с възможностите за изследване развитието на физическата дееспособност и моториката на децата от начална училищна възраст, нейния контрол и оценка и възможностите за оптимизиране на нейното развитие. Публикациите в това тематично направление отразяват теоретични концепции и резултати от изследователски търсения, обобщени цялостно в представената за рецензиране монография по темата.

Към това направление се отнасят публикациите: 7, 8, 9, 11, 13, 14,16, 17, 18, 22, 28, 42, 44.

Буюклиев, П., Д. Игнатов, Р. Берберов, Зл. Димитрова, Функционалното натоварване на учениците от първи клас при подвижните игри с противодействие,

като фактор на двигателно-интелектуалното им формиране. Сб. Национална научно-практическа конференция на тема „Формиране на интелект в процеса на обучение”. ТБХТ „Д. Ив. Менделеев”, Стара Загора, 1999.,с.207-213.

Движенията, включени в този вид игри са свързани с противодействие на партньор, което изисква повече мускулни усилия за преодоляването на противодействието от двойка или група деца. Поради специфичния характер на движенията, включени в тази група игри, те въздействат органо-формиращо върху детския организъм. Освен това тези игри спомагат за развитието на моториката.

Във връзка с това е представено изследване на интензивността и натоварването на подвижните игри с противодействие и функционалния ефект от тяхното приложение в първи клас. Уточнени са средните стойности на интензивността на функционалното натоварване, както и представен сравнителен анализ на получените данни за интензивността и натоварването при игрите с противодействие между момчета и момичето от първи клас.

Буюклиев, Б., Т. Хаджипетров, Р. Берберов, Д. Игнатов, Функционалното натоварване на учениците от първи клас при подвижните игри с хвърляне, като фактор на двигателно-интелектуалното им формиране. Сб. Национална научно-практическа конференция на тема „Формиране на интелект в процеса на обучение”. ТБХТ „Д. Ив. Менделеев”, Стара Загора, 1999.,с.201-206.

Основната насоченост на този вид игри е свързана с усъвършенстването на двигателния навик – хвърляне и развиване силата на горни крайници и координация на движенията, което в тази възраст не е на нужното ниво.

В тази връзка е изследвана величината на интензивност на натоварването на игрите с хвърляне при обучението по физическо възпитание в началното училище. От получените данни е изготвен сравнителен анализ за величината на интензивност на натоварването диференцирано по пол.

Сравнявайки максималните и минимални стойности на интензивност, а също така и натоварването в единици, няма съществена разлика между момчетата и момичетата в първи клас. Това на практика означава, че този вид игри трябва да се реализират заедно в тази детска възраст, но с възможност за включване на по-ефективни варианти на този вид игри.

Буюклиев, П. Т. Хаджипетров, Д. Игнатов, Функционалното натоварване на учениците от първи клас при подвижните игри с бягане, като фактор на двигателно-интелектуалното им формиране. Сб. Национална научно-практическа конференция на тема „Формиране на интелект в процеса на обучение”. ТБХТ „Д. Ив. Менделеев”, Стара Загора, 1999.,с.189-194.

Представено е изследване на динамиката в изменението на стойностите на функционалното натоварване, в игрите включващи движението бягане в първи клас. Изложен е сравнителния анализ на получените данни за функционалното натоварване при момчетата и момичетата по отношение на игрите с бягане. Предложени са интересни варианти на подвижни игри с бягане, с доказан в практиката функционален ефект.

Буюклиев, П., Д. Игнатов, А. Божиков Качествена оценка на хвърлянето в далечина и цел в 1-4 клас. Сб. „Физическа култура, физическо възпитание, спорт”, ШУ „Епископ Константин Преславски”-Шумен 2003, с.81-87.

Всяко упражнение и всяка негова част, фаза или елемент се характеризират с пространствени и временни характеристики-посока, ритъм, амплитуда и др. Всички те са обективно обусловени. Широкото приложение на методите да обективна оценка на техниката в практиката дават възможност да се открият отделни закономерности, за да се потърси връзката между различните елементи на техниката и факторите, обуславящи нейното усвояване и усъвършенстване. За решаващо значение при оценката на качествено изпълнение на конкретното движение е използването на три вида оценки за техниката:

- Оценка при измерването на самата техника;
- По предварително уточнен критерий с помощта на балов критерий;
- Проявление на параметрите на движението.

На тази база е проведено и изложено изследване равнището на овладяване на движението хвърляне, в структурно отношение, при учениците от начална училищна възраст. Разкрити са някои координационни особености на движението хвърляне и причините за слабото владение на основните структурни елементи.

Хвърлянето в далечина и цел е сложно в структурно отношение движение с ациклически характер и трудно се овладява като движение от учениците от начална училищна възраст. Това се доказва от степента на владение на отделните компоненти.

Игнатов, Д., Етапност и сензитивни периоди в онтогенезиса на двигателните способности на учениците от начална училищна възраст - първа част Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2006, т. XXXVI/2/ с. 185-191.

Представеното изследване е свързано с онтогенетичното развитие на човека, което протича под взаимодействието на биологичния и социален фактор. Активното въздействие на социалната среда върху човека довежда до съществени промени на естествения ход на биологически обусловено развитие. Човешкият организъм обаче притежава диференцирана способност да отразява условията на външната среда в определена етапност и сензитивни периоди.

На тази база е разработено изследване за установяване на възрастовата динамика в развитието на двигателните качества на учениците от начална училищна възраст и определяне на сензитивните периоди в онтогенезиса на отделните компоненти на двигателната им дейност.

Резултатите от изследванията във връзка с двигателната сензитивност потвърждават становището, че етапите на ускорен прираст на двигателните функции периодично се сменят с фази на забавено развитие, подготвящи промените, които ще настъпят в организма през следващия етап.

Анализът на получените резултати дава възможност да се констатират важни възрастови закономерности с приоритетна значимост за теорията и методиката на обучение по физическо възпитание в началното училище.

Игнатов, Д., Тестово изследване асиметрията на горните крайници на учениците от начална училищна възраст. – Академично списание „Управление и образование”, Бургас, 2006, т. II с. 30-34.

Асиметриите в строежа и функциите на човешкия организъм се отнасят към отклоненията от хармоничното развитие. Симетрията на природата, намерила израз в човешкото тяло, предполага хармония както на морфологично, така и на функционално равнище. На пръв поглед дисхармония не съществува, но всички физиологични изследвания показват асиметрични признаци у повечето хора.

Причините за функционалната асиметрия се търсят главно в наследствените предразположения, индивидуалното функционално онтогенетично развитие и взаимодействието с околната среда. Целият този комплекс от причини е следствие от филогенетичното развитие на човешкия мозък.

Резултатите от предложеното изследване показват прогресивно нарастване на разликите във функционалната годност на горните крайници, което се дължи на факта, че не се отделя достатъчно внимание за упражняване на „неудобната” ръка в уроците и в извънурочните форми на работа при обучението по физическо възпитание в началното училище, както и нуждата от нови по-достъпни, хармонизиращи със същността на детската личност методически форми и похвати.

Игнатов, Д. Модели за физическа подготовка на учениците от начална училищна възраст-Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров”- гр. Бургас, 2008, т. XXXVII/2/ с. 204-209.

Представени са научно обосновани модели за развитие на физическите качества при децата от 7-10 годишна възраст, разработени съобразна специфичните възрастови особености на структурно и функционално развиващия се организъм. За всеки модел са уточнени средствата, дозировката и методите на работа за развитие на конкретното физическо качество.

В началното училище при различните форми на физическо възпитание, е необходимо да се работи през цялата учебна година за комплексно развитие на физическите качества. Нужен е специален подбор на методическата работа, съобразно индивидуалните особености на двигателната сензитивност на децата и на конкретните условия.

Игнатов, Д. Проучване възрастовата динамика на физическите качества на децата от начална училищна възраст-първа част Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2009, т. XXXVIII/2/ с. 191-194.

В първа част на представеното констатиращо изследване е проучена възрастовата динамика в развитието на физическите качества бързина и сила при децата от начална училищна възраст. Използвана е специфична тестова батерия за изследване динамиката на развитие на посочените физически качества. Уточнява се биомеханиката свързана с развитието на посочените качества и влиянието на акселерационните процеси, които обуславят изменението на двигателната интензивност при настоящите изследвания на децата.

Игнатов, Д. Проучване възрастовата динамика на физическите качества на децата от начална училищна възраст-втора част Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2010, т. XXXIX/2/с. 256-260.

Представените изследвания проследяват динамиката в развитието на скоростно-силовата издръжливост, издръжливостта, гъвкавостта и ловкостта, като логично продължение на предходната публикация.

Резултатите от настоящото изследване разкриват редица закономерности във възрастовото развитие на физическите качества на децата от начална училищна възраст. Установена е възрастовата динамика, сензитивността и особеностите в развитието на физическите качества. Отделните качества имат непрекъсната тенденция на повишаване и достигат най-високи стойности през различни възрасти и възрастови периоди. Посочени са конкретни методи и средства за въздействие в тази насока през подходящите възрастови периоди.

Игнатов, Д. Условия и фактори определящи развитието на физическата дееспособност на учениците от начална училищна възраст – Академично списание „Управление и образование”- Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2012 т. VIII /2/ с. 25-29.

В настоящото изследване подробно са изложени специфичните условия за формирането и усъвършенстването на двигателната функция по пътя на психологическото и педагогическо въздействие. От спецификата на представените условия произтича и спецификата на факторите влияещи върху развитието на физическата дееспособност на децата от начална училищна възраст.

Това се отнася особено за взаимовръзката между отделните физически качества, фактор оказващ съществено значение при тяхното развитие. Без да се отчита известната специализираност на програмните упражнения, в цялостната двигателна дейност, немогат да се създадат условия за комплексно развитие на двигателните качества или отделни техни форми. Като ярък пример в това отношение са посочените в изследването игри с бягане и тяхното вариативно влияние, както върху развитието на бързината, така и върху развитието на ловкостта, издръжливостта, а отчасти и върху силата. Определени са точно параметрите на двигателната активност изразена чрез сумарно количество движения при уроците за развиване на физически качества при учениците от 1-4 клас.

При развитието на физическите качества трябва задължително да отчитаме особеностите във физиологическата характеристика на детския организъм и особено нивото на определящите функционалната дееспособност органи и системи. Те са в тясна връзка с величината и характера на натоварването. Необходима е регламентация и съответна детайлизация на компонентите на натоварване.

Игнатов, Д. Модел за развиване на скоростно-силовите възможности на 9-10 годишните ученици. Академично списание „Управление и образование”, Бургас, 2016, Бургас, 2016, кн. 3 том 12 с. 134-140

Представено е изследване на примерен двигателен модел съставен от специфични средства и методи на развиване на скоростно-силовата издръжливост при децата от 9-10 годишна възраст. Съставни елементи на модела са:

- Специализирани бегови упражнения;
- Контролни пробягвания;
- Подвижни игри;
- Подскачни движения и игри;
- Упражнения по двойки с преодоляване на взаимното съпротивление;
- Комплекси от общо-развиващи упражнения;
- Акробатически упражнения;

- Скоростно-подготвителни игри;
- Щафетни игри.

С посочения, в статията, анализ на резултатите от изследването определено може да се твърди, че измерената скоростно-силова, издръжливост, взривна сила на горни и долни крайници бележат добри резултати на развитие чрез приложения двигателен модел за развитие на скоростна-силовата издръжливост при децата от начална училищна възраст.

Второто направление е свързано с резултати от изследователски търсения за осъвременяване на методиката на обучение по физическо възпитание и спорт и за оптимизиране на двигателната активност на децата от начална училищна възраст. Търси се балансът между традициите и новаторството в процеса на обучение и възпитание на децата, което е основание за разнообразяване и обогатяване на педагогическите методи и средства, прилагани при обучението по физическо възпитание. Към това направление спадат публикации: 10, 21, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 49, 52.

Игнатов, Д., П. Буюклиев, А. Божиков Груповата организация на работа по физическо възпитание в началното училище – фактор за повишаване на физическата дееспособност на учениците. **Научна конференция с международно участие гр. Стара Загора, 2002, т.4 с. 222-225.**

В статията се представя нестандартен модел за обучение и управление на учебния процес по физическо възпитание в началното училище, на базата на групово-съревнователната работа. Посочени са технологията на сформирани на групите и критерийната оценачност, позоваваща се на четири основни критерия: бързина, точност, оригиналност, брой варианти. Изложени са данните от изследването на физическата дееспособност при децата от ранна училищна възраст, след приложението на нестандартния подход при обучението и управлението на учебния процес по физическо възпитание в началното училище.

Игнатов, Д. Развитие на детското мислене в условията на комбинирани интерактивни методи в уроците по физическо възпитание в 1-4 клас.– **Годишник на Университет „Епископ Константин Преславски” гр. Шумен, 2012 т. XVII с. 115-119.**

Статията представя експериментално изследване на влиянието на мултимедийната демонстрация, в комбинация с групово-съревнователна организация на работа, върху функционалното натоварване, моторната плътност на урока, отражението върху детското мислене, изразено в двигателни модели. По този начин целяхме да докажем:

- Кой са най-удачните подходи при конструирането на двигателни задачи в посочената по-горе комбинация от интерактивни методи;
- Да проследим последователността на детското мислене при създаването на двигателни модели;
- Да направим тестово изследване на изградените двигателни модели по зададени единни критерии за оценка в условията на мултимедийна (двигателна) демонстрация и групово организация на учебния процес.

И трите тестови задачи в този двигателен модел засягат умствените операции, типа информационно съдържание, вида на информационния продукт или накратко мисловната дейност в условията на динамична демонстрация.

От умелото прилагане на двигателната демонстрация, като интерактивен метод, зависи изграждането и развитието на два типа движения и действия в часовете по физическо възпитание в началното училище: първия тип са индивидуалните движения, изграждащи двигателно-координационните способности на детето-ходене, бягане, скачане, хвърляне, чрез които се извършва непосредствен контакт с околната среда; втория тип са координираните движения и действия, които могат да бъдат обединени заедно, могат да следват едно след друго във времето или в последователни координации.

Игнатов, Д. Двигателно-творческите естафетни игри как метод развития скорости в условиях групповой соревновательной организации учебного процесса. Периодический журнал научных трудов „Фен-Наука”, 2014, № 5-6 , с. 32-36.

Статията разглежда приложението на двигателно-творческите щафетни игри като метод за развиване на качеството бързина при децата от начална училищна възраст. Представен е интерактивен модел за модулирането на щафетните игри и превръщането им в интерактивни в условията на групово-съревнователна организация на обучение по физическо възпитание в началното училище. Посочени са три варианта на щафетни игри, които в последствие са модулирани и реализирани като двигателно-творчески игри. Направени са тестови изследвания и на трите модела, като са посочени отчетливо разликите с реализацията на традиционните варианти. Резултатите са категорично в полза на модулираните интерактивни игри, тъй като се посрещат с голям интерес и пълно всеотдаване от децата.

Игнатов, Д. Интегративен, интерактивен двигателен модел за психическо-интелектуално развитие на учениците от начална училищна възраст. Годишник на Университет „Епископ Константин Преславски”, Шумен, 2014, т. XVIII D с. 183-189.

Представен е авторски, апробиран, методически, интегративен, интерактивен двигателен модел за психическо - интелектуално развитие на учениците от начална училищна възраст, като ефикасно средство срещу детското наднормено тегло и затлъстяване, който акцентира върху развитието на мисленето, двигателното мислене, а не на паметта при децата от начална училищна възраст, съчетаващ поэтапното формиране на детския интелект в трите му основни стадия: нагледно - действен; нагледно - образен; словесно - логически.

Правилното и системно приложение на предложения от нас модел на обучение по физическо възпитание в началното училище предоставя практически неограничени възможности за пълноценно педагогическо общуване, което се явява като главен и устойчив фактор за психическо, личностно формиране и развитие на децата с различни двигателно-интелектуални възможности.

Игнатов, Д. Използване на нестандартни интерактивни подходи при обучението на студентите бъдещи учители по дисциплината «Методика на обучението по физическо възпитание». Списание «Образование и технологии». Бургас, 2014, № 5, с. 87-89, ISSN 1314-1791.

Статията представя нестандартно изследване ефективността на подвижните игри като метод на обучение с комплексно въздействие, който влияе върху развитието, както на детската личност, така и за изграждане и развитие на творчески навици и умения у студентите от педагогическите специалности в условия на интерактивно обучение, които да бъдат приложени в бъдещата им педагогическа дейност.

Приложения нетрадиционен подход на обучение изгражда у студентите умения за модулиране на учебното съдържание, в следствие на което им позволява да формират навици и способности за изграждане на вариативни двигателно-игрови модели в условия на интерактивно обучение и правилно да прилагат алгоритъма на двигателните модели при бъдеща работа с деца.

Игнатов, Д., К. Николов, Я. Андреева, Д. Лазарова Изграждане и развитие на умения за модулиране на учебното съдържание от модул туризъм у студентите бъдещи начални учители чрез използване на интерактивен, интегративен подход. Списание «Образование и технологии». Бургас, 2014 № 5, с. 164-169, ISSN 1314-1791.

Статията разглежда приложението на модулирани двигателни задачи, свързани с учебното съдържание от модул туризъм, така че да се активизира творческия потенциал и възможностите на студентския интелект, изразен в нестандартно мислене, за свързване на отделни обучителни дейности в комплексен, интегративен модел на делова игра реализиран в условията на интерактивна образователна среда. Предложено е изследване на функционалната ефективност на експерименталния модел, чиято реализация протича в обстановка позволяваща относително голяма свобода на действие в рамките на определени критерии, съгласуваност на действията и взаимно подпомагане.

Непрекъснато изменящата се игрова обстановка и съревнователния елемент са придружени от висока степен на позитивна емоционалност. Движенията се отличават с голямо разнообразие, динамика, индивидуална и групово координация. В началото студентите възприеха експерименталния модел като обект със всичките му свойства, но в следствие успеха да синтезират най-съществените необходими в насока понятийно и представно мислене. Изградената представа за движенията получава външен, двигателен, динамичен образ на свързани логически последователно едно с друго движения. При създадените нестандартни, интерактивни условия на обучение, студентите проявяват способност, да обхванат целия поток от последователни движения, като едновременни движения, които обхващат само с един поглед.

Николов, К., Д. Игнатов, Е. Георгиева, Г. Христова Интерактивните методи в обучението като условие за изграждане и развитие на креативните детски способности. Списание «Образование и технологии». Бургас, 2014 № 5, с. 192-197, ISSN 1314-1791.

Разработената идея е свързана с изграждане и развитие на креативните детски способности, двигателни умения и навици чрез интегрирано обучение, съчетаващо интерактивни, двигателни и художествено-творчески методи на обучение отразени в създаването на двигателно-творчески игрови модели, в условия на комбинирани интерактивни, двигателни и художествено-творчески методи на обучение.

В научния експеримент се залага на творческото приложение на интерактивните методи на обучение. Те са основани едновременно за получаването на знания, формирането на умения, и изграждане на нагласи. Интерактивните методи поставят децата в ситуация на непрекъснато и активно общуване по между си. Дават възможност за личностни решения на основата на съпреживяното, взаимодействието диалогът, анализът и вземането на решения по определен проблем.

Изследването предлага оригинален алгоритмичен модел за приложение на интерактивните методи в насока изграждане на детските креативни способности.

Игнатов, Д., К. Николов, Ж. Йовчева, М. Танева Формиране на творческо мислене при 7-10 годишните деца чрез двигателно-творческо мислене. Списание „Образование и технологии”. Бургас, 2014, № 5, с. 206-213, ISSN 1314-1791.

Изследването разкрива експериментално проучване влиянието на интерактивните методи върху формирането на творческо мислене при децата от начална училищна възраст. Изследвани са уменията на децата от тази възраст за екипна работа по зададен или импровизиран проект, като средство за стимулиране на естетическите, двигателни възприятия на децата чрез комплексно използване на интерактивни, двигателни методи на обучение.

Представен е учебно-методически модел за изграждане и формиране на детското творческо мислене характеризирани от творческа вариативност, изразена в създаването от децата, на комплекс от игрови, двигателни модели с творчески характер.

Игнатов, Д. Дискусия и/или биографично изследване. Биографичният метод-проекции в социалните и хуманитарните науки. Университет „Проф д-р Ас. Златаров”, 2014, с. 43-47, ISSN 978-619-7123-15-9.

Представеното изследване представлява нестандартно проучване, чрез използването биографичния метод, на възможностите на студентите от педагогическите специалности да мотивират темите на уроците по физическо възпитание по достъпен, наивно реалистичен начин подходящ за децата от начална училищна възраст.

На това, за съжаление, ние възрастните не отдаваме кой знае какво или никакво значение. Но за професията на педагога в началното училище това е от първостепенна значимост. Да навлезеш в света на детето, а не да се опитваш да го изведеш от него-единственият верен подход, който предопределя успеха на учебно-възпитателната работа в начален курс на обучение.

Това са особено важни, според автора, фактори, оказващи сериозно влияние върху качеството на обучение и бъдещата професионална реализация на студентите от педагогическите специалности. Но как да научим повече за тяхното вчера? Поради деликатния характер на темата, авторът категорично отхвърля метода на анкетното проучване, тъй като всеки има право да запази детските спомени за себе си.

Именно поради тази причина се съчетават интерактивен метод дискусия с биографичен метод на изследване. По зададено изготвяне на мотивация по определена тема на урок по физическо възпитание за децата от начална училищна възраст, студентите са разделени на три групи за провеждане на обсъждането. Спецификата на зададената за дискутиране тема е такава, че за да се справят успешно студентите неминуемо трябва да се обърнат към своето детство. В хода на дискусията

преподавателят има възможност да наблюдава поведението на участниците, логиката на изказа, външните проявления на вътрешни преживявания-лицева окраска, мимики, жестове, изразителност на погледа, тембър на гласа, активност, степен на освободеност-изразена в подсъзнателни движения на тялото и др.

Именно на тази база се осъществява биографичното изследване, което ни дава сравнително точна представа за детството на студентите и неговото отражение върху настоящето им личностно развитие, както и за нагласите, очакванията и степента на психологическата им адаптивност, свързана с бъдещата им педагогическа реализация.

Игнатов Д. Интерактивни игрови модели. Перспективи науки и образования, Международни научни журнал, 2017, № 6/30/, с. 22-26, ISSN 2307-2447.

Статията представя десет интерактивни игрови модела за обучение в началното училище. Описани са същността и характера на моделите, както и тяхната интерактивна, двигателна насоченост. Представен е подробен алгоритмичен модел за изграждане на игровите модели. Посочени са направленията и оценъчната характеристика на двигателните модели.

Игнатов, Д., Е. Капинова. Кинопедагогика как интерактивен метод обучения методике физического воспитания в начальной школе. Перспективы науки и образования, Международни научни журнал, 2018, № 2/32/, с. 215-218, ISSN 2307-2447.

Представено е нестандартно решение за използването на кинопедагогиката като метод на обучение при студенти от педагогическите специалности в условията на интерактивната среда. Описани са технологичния модел за използването на кинопедагогиката като метод на обучение, както и характерните особености на учебната среда при неговото приложение. Представена е хронологията в организацията и провеждането на занятия с помощта на кинопедагогиката, както и същността на поставяните и решавани учебни проблеми.

Третото направление представлява актуална интерпретация на игрите и игровия метод на обучение представени в нестандартна образователна среда и нестандартно приложение на обучение при децата от начална училищна възраст. Към това направление се отнасят публикациите: 12, 14, 24, 19, 20, 25, 26, 27, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 51, 55, 56.

Игнатов, Д., Влиянието на подвижните игри върху интелектуалното, психическото и двигателно формиране на учениците от първи клас. Научна конференция с международно участие ЮЗУ "Неофит Рилски" гр. Благоевград, 2005., с. 43-47.

Статията предлага анализ на съдържанието на подвижните игри в първи клас, като фактор за двигателно-интелектуалното и психическо формиране на децата. Представен е психологически анализ на игрите и влиянието им върху умственото развитие на децата от начална училищна възраст, в неговите две страни: умствено развитие като обогатяващо съдържанието на интелекта на детето, като възникване в него на нови средства и начини за мисловна дейност; умствено развитие като смяна формите на мислене. Посочена е и обоснована жизнената потребност у децата от игрова дейност където се проявяват основни елементи от детското развитие като

познание, движения, общуване, които се формират при взаимодействието с предмети и хора.

Изведени са, характерни за различните видове игри психо-физиологични функции като:

- Игрите с бягане подобряват времето на реакциите, наблюдателността, проследяване последователността на действията;
- Игрите със скачане подобряват времето за реакция, окомера, полето на зрението, разпределението на вниманието;
- Игрите с противодействие подобряват волевата издръжливост, контролираната агресивност, двигателната памет, инстинкта за самосъхранение, концентрацията на вниманието.
- Игрите с хвърляне подобряват окомера, концентрацията, двигателната координация, окомера;

Игнатов, Д. (2012) Подвижните игри в начална училищна възраст–основен фактор за формиране на детската личност – първа част Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2012, т. XII/2/ с. 260-26 ISSN 1312-1359.

В статията се защитава тезата, че в начална училищна възраст чрез игрите се усвоява учебната дейност, като тя се формира като водеща. Между средствата на физическото възпитание подвижните игри заемат значително място. Причината е в тяхното богато двигателно и емоционално съдържание. Чрез тях се развиват и усъвършенстват физическите качества и координационните способности на децата, укрепва се тяхното здраве, калява се волята им, активират се мисловните процеси, повишава се жизнената дейност на детския организъм. С помощта на игрите могат да се решават както образователни, така и възпитателни и оздравителни задачи.

Представена е психо-физиологическата и педагогическа характеристика на подвижните игри в началното училище, както и структурата на играта която включва: външна структура на играта; вътрешна структура на играта; игрови взаимоотношения; реални взаимоотношения.

Изведени са насоките чрез които играта оказва комплексно въздействие върху детската личност. Поради комплексният характер на игровата дейност човек може да бъде наблюдаван и огледан от всички страни. Увлечен от създаването се общо настроение, обхванат от силни чувства, той не е в състояние да се въздържа, да прикрива лошите си привычки и слаби страни на характера. В това отношение подвижната игра оказва огромна помощ на педагога за опознаване на отделните детски характери, от една страна, а от друга-да изгради конкретен подход към всеки в процеса на обучение и възпитание.

Игнатов, Д. (2013) Подвижните игри в начална училищна възраст–основен фактор за формиране на детската личност–втора част, Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2013, т. XLI/2/с. 235-240, ISSN 1312-1359

В статията авторът защитава тезата, че класификацията на игрите трябва да се гради на психолого-педагогическа основа. По този начин играта намира своята логична връзка с учебния процес и най-подходящото си място в общия ред на двигателните задачи в урока и другите форми на работа по физическо възпитание в началното

училище. Само така приложението на игровия метод и на подвижните игри придобиват обосновано, логично надграждащо въздействие в различните уроци, като се свързват с развитието на двигателни качества, усъвършенстването на техниката на различните двигателни дейности или за функционално и емоционално регулиране състоянието на децата.

Изведено е формирането на двигателни умения и навици чрез подвижните игри. Разгледани са: първичното двигателно умение; обобщеното двигателно умение; навикът; двигателния навик. Посочена е спецификата на играта като метод на обучение, както и като познавателно и възпитателно средство.

Игнатов, Д. (2013) Емоционалният фактор-водец и определящ подвижните игри като специфична дейност, Годишник на Университет „Проф. д-р Ас. Златаров” гр. Бургас, 2013, т. XLII/2/с. 241-245, ISSN 1312-1359

Статията представя изследване влиянието на емоционалния фактор върху динамиката в развитието на физическата дееспособност и двигателно-координационните способности при децата от начална училищна възраст. Представен е емоционално-двигателен модел, като е изследвано неговото влияние върху бързината, върху възприятието за време и пространство, върху силовите възможности при децата от 9-10 годишна възраст.

На базата на проведените изследвания може уверено да се твърди, че емоционално-игровите средства чрез игровия метод могат да намерят приложение във всички двигателни задачи, независимо от техния характер. При работата за развиване на двигателни качества също могат да се използват емоционално игрови средства под най-разнообразни форми. Особено удачно е използването на емоционално игрови средства в двигателните задачи за техническо усъвършенстване. При регулацията на функционалното и емоционално състояние на децата използването на емоционално игрови средства е задължително условие.

Въпреки това авторът излага мнението, че при предозиране използването на емоционално-игрови средства може да се стигне до загуба на психическо равновесие с всички нежелани последствия от това-лошо поведение и нарушени двигателни способности. В такива случаи се допуска разминаване в оценката на нещата и явленията от действителността и емоционалното отношение към тях. Достигането до такива състояния е особено нежелано и много вредно за детската психика.

Игнатов, Д. (2014) Подвижните игри в първи клас, като метод за комплексно въздействие, в условията на групово-съревнователна организация на обучение. Академично списание „Управление и образование”, Бургас, 2014, кн.3 том10 с. 62-67, ISSN 13126121

Представено е изследване ефективността от приложението на подвижните игри в първи клас, като метод с комплексно въздействие, върху формирането на детската личност при нови, нестандартни условия на групово-съревнователна организация на обучение по физическо възпитание в началното училище. Изследването е насочено към: формиране и развитие при децата на способност за изграждането на вариативни, двигателно-игрови модели на подвижни игри за първи клас, в условията на интерактивно обучение; тестово изследване промените в психическото развитие на децата в процеса на изграждане на двигателно-игрови модели.

В тази връзка е предложено диференцирано обучение в две направления: изграждане от децата на двигателно-творчески игрови модели, по зададени конкретни критерии и задачи поставени от учителя; самостоятелно изграждане от децата на вариативни двигателно-игрови модели. Представени са и изследвани примерни двигателно-игрови модели и от двете направления.

На базата на творческите игрови модели се развиват нов вид игри, които не са разновидност на сюжетно-ролевите игри, а се различават от тях по своята характеристика. Водещи стават не ролите, а правилата, които формират поведението на детето при решаването на конкретна двигателна задача. Те притежават следните компоненти:

- Творчески игрови замисъл;
- Творчески моделирано съдържание на играта;
- Творческа вариативност;
- Творческо игрово двигателно действие;
- Обновени игрови взаимоотношения.

Игнатов, Д. (2014) Двигателно-творческие эстафетные игры как метод развития скорости в условиях групповой соревновательной организации учебного процесса. Периодический журнал научных трудов „Фен-Наука”, 2014, № 5-6 , с. 32-36, ISSN 2226-3292

Представен е апробиран, интерактивен модел за нестандартно приложение на двигателно-творчески щафетни игри, в условията на групово-съревнователна организация на учебния процес, за развиване на качеството бързина при децата от начална училищна възраст. Посочена е методиката за изграждане на интерактивните, двигателно-игрови модели. Изнесен е алгоритъма за постройка на интерактивните, двигателни задачи със съревнователен характер.

Игнатов, Д.(2016) Подвижные игры как метод обучения и познавательно-воспитательное средство в начальном школьном возрасте. Периодический журнал научных трудов „Фен-Наука”, 2016, № 3 /54/, с. 40-43, ISSN 2226-3292, IF 0675

В статията се разглеждат особеностите в приложението на подвижните игри при обучението по физическо възпитание в началното училище. Игровият метод е представен в три разновидности на приложение, като са посочени и обосновани преимуществата и недостатъците на всяка една от тях. Посочена е методика за моделирането на подвижните игри от децата и превръщането им в подвижни игри с творчески характер.

Именно на базата на творческите игри се развива нов вид игри, която не се явява разновидност на сюжетно-ролевите игри, а има своя собствена характеристика. Водещи стават не ролите, а правилата, които оформят поведението на децата при решаването на конкретната двигателна задача. В по-широк план посочените игри могат да бъдат назовани, като „творчески игри с правила”. Те притежават следните компоненти:

- Творчески игрови замисъл;
- Творчески моделирано съдържание на играта;
- Творческа вариативност;
- Творчески игрови двигателни действия;

- Обновени игрови взаимоотношения.

Фактически това са дидактически познавателно-двигателни игри, които решават конкретни, предварително фиксирани задачи, свързани с познавателната и двигателна активност на децата.

Игнатов, Д. (2016) Подвижните игри-специфическо средство за формиране на двигателни умения и умения и навици на уроци по физическо възпитание на началния етап на обучението. Перспективи на науката и образованието, Международен научен списание, 2016, № 2/20/, с. 51-53, ISSN 2307-2447 с предстояща индексация в IF Scopus

В настоящата статия са представени и разглеждани подвижните игри като средство за обучение по физическо възпитание в началното училище, което формира двигателни умения и създава навици за използването на тези умения в учебния процес и в живота. Разглеждани са характерните особености при изграждане на умения и навици при децата от начална училищна възраст с приложението на подвижните игри като средство за обучение. Важна черта в приложението на подвижните игри е, че чрез тях се проверява устойчивостта на двигателните умения и навици, така също и тяхната способност да се свързват помежду си, тяхната способност да бъдат използвани в нови, различни условия на приложение.

В игрова обстановка, децата могат да покажат максимума от своите възможности, за разлика от стандартната обстановка при отчитане на резултатите от развитието на физическата дееспособност.

Игнатов Д. (2016) Нестандартен подход в приложението на подвижните и щафетни игри, като метод за комплексно въздействие, в условията на групово-съревнователна организация на обучението. Годишник на Университет „Епископ Константин Преславски“ гр. Шумен, 2016, т. XXD с. 279-286, ISSN 1314-6769

В настоящата статия е представено изследване на ефективността от приложението на подвижните и щафетни игри в трети клас, като метод с комплексно въздействие върху формирането на детската личност, при нови, нестандартни условия на екипна организация на обучението, цел формиране и развитие у децата на способности за изграждане на вариативни, двигателно-игрови модели на подвижни и щафетни игри, в условията на интерактивно обучение по физическо възпитание.

Тестово са изследвани промените в детското мислене и психическо развитие в процеса на изграждане на двигателно-игрови модели. Представен е алгоритъм за изграждане на игровите модели в две направления:

- Изграждане от децата на двигателно-творчески игрови модели, по зададени конкретни критерии и задачи, поставени от учителя;
- Самостоятелно изграждане от децата на вариативни, двигателно-игрови модели.

Практическата реализация на експеримента ни позволява да диференцираме два етапа в развитието на детската личност под влияние на нестандартните условия на обучение:

- В първия етап се наблюдава формиране на навици за самостоятелна дейност, умения децата сами да вземат решения в нестандартни ситуации. Формират се

устойчиви навици за свободно общуване и съвместни действия при различни нови неопределени ситуации;

- Във втория етап се развиват навици за общуване и екипна дейност, задълбочаване на знанията и получаване на творчески резултати, изграждане на стремеж към творческо развитие.

Papancheva R.,Dimitrova K., Zaberska D.,Terzieva M, K.Nikolov, Dimitrova Zl., Ignatov D., Pencheva I.(2016) Game based models for intellectual and personal development of a child. Tenth international scientific conference “The power of knowledge”. Greece, 2016, ISSN 1857-92, p. 995-1000.

Представен е теоретичен модел за игрово педагогическо взаимодействие в детската градина, съобразен с предизвикателствата, пред които е поставена и се развива образователната система в нашето съвремие. Очертават се проблемите на обучение в съвременната детска градина и се предлага модел за педагогическо взаимодействие, с акценти поставени върху съчетаването на различни организационни форми на работа, използване на интерактивни методи, интегриране на съвременни технологии, работа с образователен софтуер. В основата на метода е игровото взаимодействие и създаването на динамична среда, поставяща децата в активна позиция.

Papancheva R.,Dimitrova K., Zaberska D.,Terzieva M.,Nikolov K.,Dimitrova Zl., Ignatov D., Pencheva I.(2016) “The fall”-an example of game-based model intellectual and personal development of child at kindergarten age. Tenth international scientific conference “The power of knowledge”. Greece, 2016, ISSN 1857-92, p. 1031-1036.

В статията се представя примерен игрови модел за интегриране на знания от различни образователни направления. Основни акценти при реализацията на модела са отпадане на границите между отделните образователни направления, насищане на образователното пространство с игри и игрови сюжети, осигуряване на условия за трансфер на знания, интегриране на съвременни информационни направления и средства за реализиране на педагогическото взаимодействие. Включено е основно педагогическо съдържание от областите „Околен свят”, „Математика”, „Музика” с реализиране на между предметни връзки с Физическо възпитание и Изобразително изкуство. Представени са примерни комплекси от общо развиващи упражнения, подвижни игри за организиране на децата, за комплексно развиване на двигателни качества и моториката. Разработен е примерен дневен модел на тема „Есен”.

Игнатов, Д. Е. Капинова. (2018) Сюжетно-ролевая игра по физическому воспитанию как средство интегрирования знания в начальной школе. Перспективы науки и образования, Международны научной журнал, 2018, № 2/32/, с. 160-163, ISSN 2307-2447, IF Scopus

Настоящата статия е свързана с изследване на сюжетно-ролевата игра и нейните компоненти като средство за обучение и интеграция на знания при обучението по физическо възпитание в началното училище. Чрез целенасочени определени сюжети, в които ще бъде реализирана схемата на играта, ние насочваме децата в определена предметна дейност на възрастните. Пътя за реализация на конкретните игрови дейности обезпечава интеграция и обобщение между съществуващите знания на децата за дадени дейности на възрастните. Такава схема реализирана в игрите, създава основа за систематизация в предметния свят на децата и семантика за преобразуване на

смисловите операции, които изразяват игровите действия и изразяват определено отношение към зададените роли.

Ignatov, D.(2018) Developing soft skills in children in first grade through an interactive environment. Annual of Assen Zlatarov University, Burgas, Bulgaria, 2018, v. XLVII (2), s. 56-62. ISSN 2603-3976

Настоящата статия представя авторски интерактивни, игрови модели за развиване на „меките умения“ при децата от първи клас. Посочена е в хронологичен ред, методиката за изграждане на интерактивни игрови модели в същността на които са залегнали четири основни компонента: формирането на три групи деца със смесен състав; интеракция; критерийна оценачност; задачи за екипна работа. По посочените модели всеки учител получава възможност сам да изгради и представи на децата интерактивни игрови модели, които са мощно средство за развитието на меките умения и детското творческо мислене. Представени са и апробирани в практиката десет игрови модела за развиване на „меките умения“ при децата от начална училищна възраст.

Димитрова, К., М. Терзиева, Х. Недялкова, Нели Колева, Зл. Димитрова, М. Тодорова, Д. Игнатов, Е. Петкова, С. Смилкова (2018) Формиране на контекстни компетенции в предучилищна и начална училищна – съвременни изследвания по проблема. Списание „Образование и технологии“, кн. № 9, 2018, с. 50-52. ISSN 1314-1791.

Статията представя изследователски модел за развиване на „меките умения“ при децата от предучилищна и начална училищна възраст. Контекстните компетенции или така наречените „меки умения“ са част от ключовите компетенции за успеха на човека във всеки етап от неговото развитие. Под меки умения разбираме компетенциите за: комуникация, толерантност, търпимост, взаимопомощ, съпричастност, екипност, лидерство, водене на преговори, вземане на решения, креативност и др. Формирането на тези важни за личността умения започва още от ранна възраст и ключови фактори за това са семейството, общността, образователните и социални институции, с които детето взаимодейства.

В изследователския модел са планирани дейности в две насоки:

1. Емпирично изследване – разработване на инструментариум.
2. Практико-приложно изследване – предлагане на конкретни педагогически модели.

Практико-приложното изследване се реализира в следните работни пакети:

- Педагогически модели;
- Социално-педагогически модели;
- Музикални и художествено-творчески модели;
- Конструктивно-творчески модели.

II. Публикации насочени към превенция на детското здраве и здравен статус.

В това направление се включват публикации 3, 23, 48, 50, 53,54.

Игнатов, Д. (2013) Причини и фактори пораждащи травматични увреждания при обучението по физическо възпитание в начална училищна степен – Международна научна конференция „Наука и технологии“ гр. Стара Загора, 2013, т.III/8/ с. 35-38.

Статията разглежда и анализира причините и свързаните с тях фактори за възникването на травматични увреждания при обучението по физическо възпитание в началното училище.

Представена е класификация на уврежданията при спортни занимания в началното училище, както и видовете спортни травми в училищната практика и даване на първа помощ. Разгледано е и поведението на учителя при възникване на травматично увреждане. Изяснено е какво трябва и какво не трябва да прави учителя в тази ситуация.

Представени и анализирани са причините за възникване на травматични увреждания, които са диференцирани на:

- Причини от субективен характер;
- Причини от обективен характер;
- Причини свързани с организацията и методиката на обучение;
- Причини свързани с недостатъчно познаване особеностите на здравното и психическо развитие характеризиращи двигателната активност и социална адаптация на децата със специални образователни потребности/СОП/

Описани са всички видове травми, които могат да се получат при обучението по физическо възпитание в основните и допълнителни ядра. Посочени са и конкретните причини за възникване на травматични увреждания, в конкретни ситуации и свързаните с тях двигателни дейности.

Игнатов Д. (2017) Обнаружение и предотвращение деформации позвоночника у учеников младших классов, Перспективы науки и образования, Международны научной журнал, 2017, № 2/26/, с. 29-31,

Статията разглежда много актуален проблем, който приема все по-застрашаващи размери в нашето съвремие. Проблемът е свързан с превенция на детското здраве срещу появата и развитието на отклонения в нормалната структура и форма на гръбначния стълб. Гръбначните изкривявания стават все по-често явление в развитието на децата от начална училищна възраст, поради все по-големия обхват на статика, хиподинамия, и хипокинезия спъващи нормалното развитие на съвременните деца.

Представена е ефективна методика за превенция на гръбначните изкривявания, в училищни условия, чрез приложението на специализирана изправителна гимнастика и подвижни игри с корекционен характер. Предложени са няколко елементарни но надеждни метода за ранно диагностициране на начална форма на изменение във формата на гръбначния стълб от учители или родители.

Игнатов, Д., П. Стефанова, М. Обрейкова (2017) Prevention of Child Obesity in an Interactive Environment. Годишник на университет „Проф. д-р. Асен Златаров”, Бургас, 2017, т. XLVI, с. 30-35p ISSN 1312-1359.

Статията представя много актуален въпрос свързан с превенцията на детското затлъстяване чрез обучение в интерактивна среда.

Затлъстяването сред децата е проблем с много голяма социална значимост. Само за последните 30 години наднорменото тегло се е разпространило почти два пъти по-нашироко сред подрастващите и днес поне 25% от тях тежат повече, отколкото се счита за здравословно, имат ниски показатели на добрия холестерол, по-високо от нормалното за възрастта кръвно налягане и съответно са с по-висок риск от сърдечно-

съдови заболявания, в сравнение с връстниците си с по-ниско тегло. На този проблем и негативните тенденции свързани с него е посветено настоящото изследване, представено по съвсем нетрадиционен, нестандартен подход, а именно чрез използването на интерактивни методи и интерактивна среда за превенция на детското затлъстяване. Интерактивната среда предлага изключително голямо разнообразие от методи и средства, които превръщат децата от пасивни наблюдатели и консуматори в активни партньори и творци на собственото си знание. Интерактивните методи изискват партньорски взаимоотношения и диалогов вид комуникация между децата в малката група и между всички участници в дейността. Представен е и апробиран интерактивен, интегративен двигателно игрови модел за превенция на детското затлъстяване. Изведена е и методика за приложението на модела, както и примерни задачи за реализация в интерактивна среда.

Стефанова, П., Терзиева, Г., Обрейкова, М., Игнатов, Д. (2018) Positive healthy behavior of students-condition for preventing obesity. KNOWLEDGE-International Journal, Vol. 26.4, 2018, p. 1229-1233. ISSN 2545-4439

В настоящата публикация е представено изследване за уменията, знанията и нагласите на учениците от начална училищна възраст за ролята на позитивното здравно поведение като акцент за превенция на затлъстяването. Здравното възпитание на децата е споделена отговорност – родители, учители, лекари, медицински сестри и други специалисти, която има за цел да се създадат и насърчат здравословни навици, които децата да запазят и като възрастни. Възпитанието в избори на рационално поведение означава по-здравословно съществуване и съответно по-високо качество на живот. Формирането на здравната култура на личността е основна цел и съдържание на здравното възпитание. То цели такава промяна на личностното съзнание, че тя да доведе до изработването на социални навици и умения за здравословен избор на поведение, формирането на здравословен начин на живот и активна здравна позиция в обществото.

Obreikova, M., G. Terzieva, P. Stefanova, D. Ignatov(2018) Obesity in childhood through the eyes of the gp. Annual of Assen Zlatarov University, Burgas, Bulgaria, 2018, v. XLVII (2), s. 140-144. ISSN 2603-3976

Статията представя детското затлъстяване като световен и национален проблем. От изнесените данни става ясно, че процента на децата с наднормено тегло и затлъстяване в Република България е около 15%, но според някои автори той вече достига до 25%. Тревожен е факта, че България е на четвърто място в световен мащаб по затлъстяване в ранна детска възраст. Посочени са негативните последици от това тревожно явление, изразяващи се в нарушени функции на вътрешни органи и свързаните с тях системи. Статията защитава мнението, че борбата със затлъстяването е обществена задача, а не приоритет само на личния лекар.

2.04.2019 г.

Подп

(Дечко Игнатов)